

Ἡ πολιτικὴ κρίση ποὺ ἐπέβαλαν στὴ χώρα Ἀμερικανοὶ - Ἀνάκτορα - Δεξιὰ καὶ ποὺ κρατᾶ ἀπὸ τὴς 15)7, εἶχε δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις στὴν πορεία τῆς οἰκονομίας καὶ ἀνασχετικὴ ἐπίδραση στὴν οἰκονομικὴ τῆς ἀνάπτυξη. Ἡ ἐπενδυτικὴ δραστηριότητα ἀνακόπηκε, τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου μεγάλωσε, ἡ τιμὴ τῆς χρυσῆς λίρας ἀνέβηκε, οἱ καταθέσεις μειώθηκαν, οἱ τιμὲς ὀρισμένων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης αὐξήθηκαν καὶ γενικώτερα ἡ

οἰκονομία δέχεται ἄμεσους κινδύνους σοβαρῶν πληθωριστικῶν πέσεων. Εἶναι τὰ ἴδια ἀντανακλαστικὰ στὴν οἰκονομία φαινόμενα ποὺ παρατηρήθηκαν σ' ὅλες τὴς πολιτικὲς κρίσεις ποὺ πραγματοποιήθηκαν τὰ τελευταῖα χρόνια. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι γνωστὴ ἡ ἀστάθεια τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας, οἱ παραπάνω ἐξελίξεις εἶχαν σοβαρὴ ἐπίδραση στὴν παραγωγικὴ διαδικασία, στὴν ἀπασχόληση καὶ στὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τοῦ λαοῦ.

Ἡ μείωση τῶν καταθέσεων

Ἡ παράταση τῆς πολιτικῆς ἀνωμαλίας, ποὺ δημιούργησε τὸ πρᾶξικόπημα τῆς 16 Ἰουλίου, δημιούργησε δυσπιστία καὶ ἀβεβαιότητα στὴς ἀποταμιευτικὲς μάζες, γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς οἰκονομίας, μὲ συνέπεια τὴ μείωση τῶν καταθέσεων στὴς Τράπεζες καὶ σύγχρονα μὴ στροφῆσὲ ἐπενδύσεις σὲ χρυσὲς λίρες καὶ ἀκίνητα.

Σύμφωνα μὲ τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα, οἱ καταθέσεις στὴς ἐμπορικὲς τράπεζες καὶ τοὺς λοιποὺς ὀργανισμοὺς, ἐκτὸς τῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδας, παρουσίασαν τὸν Ἰούλιον σημαντικὴ πτώση, ἴση μὲ 329 ἑκατ. δρχ. Τὴ μεγαλύτερη κάμψη ἐσημείωσαν οἱ καταθέσεις τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (258 ἑκατ. δρχ.), καὶ ἀπ' αὐτές, οἱ καταθέσεις ὄψεως ἐμειώθησαν κατὰ 142 ἑκατ. δρχ., Ταμιευτηρίου κατὰ 83 καὶ προθεσμίας κατὰ 64 ἑκατ. δρχ.

Παρὰ τὴν εὐνοϊκὴ ἐξέλιξη ποὺ παρουσίασαν οἱ καταθέσεις ὄψεως τὸν μῆνα Αὐγουστο — οὐσιαστικὰ τεχνητῆ, γιὰτὶ πρόκειται κυρίως γιὰ μεταφορὰ πιστώσεων τῶν τραπεζικῶν ἰδρυμάτων — ὅπως καὶ οἱ καταθέσεις δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ δημοσίων ὀργανισμῶν, οἱ καταθέσεις ταμιευτηρίου καὶ προθεσμίας ἐξακολουθοῦν νὰ ἐμφανίζονται κάμψη καὶ στὸν μῆνα Αὐγουστο κατὰ 43 καὶ 42 ἑκατ. δρχ.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Καταθέσεις

Ἰδιωτῶν	Ἰουλ.	Αὐγ.	Δίμηνον
Ὅψεως	— 142	+ 430	+ 288
Ταμιευτηρίου	— 83	— 43	— 126
Προθεσμίας	— 64	— 42	— 106
Δεσμευμένοι	+ 31	+ 73	+ 104
Δημ. ἐπιχειρήσ.	— 87	+ 189	+ 102
Δημ. ὀργανισμῶν	+ 16	+ 347	+ 363
	— 329	+ 954	+ 625

Ἡ ἐξέλιξη αὐτῆ τῶν καταθέσεων, ἰδιαίτερα τῶν ἐμπορικῶν τραπεζῶν, ἔχει ἰδιαίτερη σημασία, γιὰτὶ ἐπαδρᾶ ἄμεσα στὴ χρηματοδότηση τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς μεταποίησης. Σύμφωνα μὲ τὰ ἐπίσημα στατιστικὰ στοιχεῖα στὸ πρῶτο ἑξάμηνο 1965, ἡ χρηματοδότηση τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέα τῆς οἰκονομίας παρὰ τὴν αὐξηση κατὰ 2.616 ἑκατ. δρχ., ὑπολείπετο κατὰ 33% περίπου τῆς ἀντιστοίχου περιόδου 1964. Ἰδιαίτερα σημαντικὴ ὑπῆρξε ἡ μείωση τῆς χρηματοδότησης στὴ μεταποίηση ποὺ εἶναι ἴση μὲ 746 ἑκατ. δρχ. Ἡ μείωση τῶν καταθέσεων συνοδεύτηκε στὸ δίμηνο διάστημα μὲ μὴ αὐξηση τῆς ζήτησης τῆς χρυσῆς λίρας, συνέπεια τῆς

δποίας είναι ή σημαντική άνοδος τής τιμής τής. Έτσι στο τέλος Αυγούστου ή τιμή τής χρυσής λίρας Άγγλίας στην έλεύθερη άγορά είχε φτάσει στις 317 δρχ., ή δέ μέση τιμή τής χρυσής λίρας τόν Αυγουστο ήταν κατά 3,9% μεγαλύτερη σέ σχέση με τόν αντίστοιχο μήνα τού προηγούμενου χρόνου.

Μετά τήν όρκομωσία τής Κυβέρνησης Στεφανοπούλου, έγινε μιά συστηματική προσπάθεια νά αποδειχτεί ότι ή δυσμενής ψυχολογική επίδραση πού είχε δημιουργηθεί στο λαό από τήν πολιτική κρίση έξαφανίστηκε μόλις κατασκευάστηκε ή κυβέρνηση τής «γαλήνης».

Έτσι αναγγέλθηκε με πηχιαίους τίτλους ότι ή τιμή τής λίρας έπεσε, οι δέ καταθέσεις αύξηθηκαν. Κατ' άρχήν, σύμφωνα με βάσιμες πληροφορίες, ή πτώση τής τιμής τής λίρας

δφείλεται στην άθρόα προσφορά από τήν Τράπεζα τής Έλλάδας. Πρόκειται για ένα συνηθισμένο όπλο δήθεν «νομισματικής σταθερότητας» πού χρησιμοποιείται σέ άνάλογες περιπτώσεις. Όσον άφορά δέ τήν αύξηση τών καταθέσεων, τά έπίσημα στοιχεία δέν δικαιολογούν τήν μεγάλη αισιοδοξία ούτε δείχνουν τήν δημιουργία κλίματος λαϊκής έμπιστοσύνης πού επέτρεψε τήν αύξησή της.

Γιατί, όπως είναι γνωστό, τó μοναδικό κριτήριο τών αποταμιευτικών τάσεων τού κοινού άποτελούν οι καταθέσεις ταμειυτηρίου και προθεσμίας και είναι αυτές πού εκφράζουν τήν λαϊκή έμπιστοσύνη. Η μείωση και τών δύο μέσα στο δίμηνο έφτασε τά 132 εκατ. δρχ. και δείχνει ότι ή δυσπιστία τού κοινού συνεχίζεται.

Κ ρ α τ ι κ έ ς Έ π ε ν δ ύ σ ε ι ς

Ίδιαίτερη σημασία για τήν οικονομία τού τόπου, παρουσίασε ή καθυστέρηση, μέσα στο δίμηνο, τής πραγματοποίησης τού προγράμματος τών δημοσίων επενδύσεων.

Μέσα στο έπτάμηνο τού 1965, οι επενδύσεις πού πραγματοποιήθηκαν ήταν κατά 15% μικρότερες από τις προβλεπόμενες με βάση τόν προϋπολογισμό τού 1965, και αντιπροσώπευαν μόνο τó 43,4% αυτών.

Έτσι, έναντι τού προγράμματος τών επενδύσεων ύψους 6.500 εκατ. δρχ., τó σύνολο τών κεφαλαίων πού διετέθησαν ανήλθε μέσα στο πρώτο έπτάμηνο τού τρέχοντος χρόνου σέ 2.824 εκατ. δρχ.

Όμως πρέπει νά έπισημανθεί ότι και αυτή ή χρηματοδότηση τών 2.824 εκατ. δρχ. έχει πληθωριστική προέλευση. Σύμφωνα με τά στοιχεία τού Γενικού Κρατικού Λογιστηρίου, τó μεγαλύτερο ποσό, άποτελούμενο από 1644 εκατ. δρχ. τροφοδοτήθηκε από προκαταβολή τής έκδοτικής τράπεζας έναντι όμολογιακού δανείου, έξωτερικής βοήθειας και έντόκων γραμματίων. Η πηγή αυτή έχει καθαρά πληθωριστικό χαρακτήρα, γιατί στην προκειμένη περίπτωση δέν χρησιμοποιήθηκε ή κεφαλαιαγορά, ούτε τó σύστημα τών έντόκων γραμματίων από τις Έμπορικές Τράπεζες με βάση τήν ύπάρχουσα άποταμίευσή της.

Θά πρέπει επίσης νά έπισημανθεί τó γεγονός ότι οι προκαταβολές τής έκδοτικής τράπεζας στο μεγαλύτερο μέρος τους (834 εκατ. δρχ.) έγιναν τó μήνα Ίούλιο μέσα στο πραξικόπημα, κατά τήν διάρκεια τού όποιου, όπως είναι φυσικό, είναι άδύνατο νά χρημα-

τοδοτηθεί τó πρόγραμμα από ύγιεις πόρους.

Παρ' όλες τις αισιόδοξες προβλέψεις τών κυβερνητικών κύκλων δέν φαίνεται δυνατή ή μέχρι τέλους τού χρόνου πραγματοποίηση τού προγράμματος κρατικών επενδύσεων. Πρόσφατα στοιχεία ένισχύουν τήν άποψη ότι οι επενδύσεις πού θά πραγματοποιηθούν θά είναι τής τάξεως τών 4. δισ. δρχ., δηλαδή θά κυμανθούν περίπου στο 60%-70% τών προβλεπομένων και θά είναι κατώτερες από εκείνες τού 1965, πού ανήλθαν στα 5,3 δισ. δρχ.

Ίδιαίτερα, δυσμενή επίδραση στη έκτέλεση τού προγράμματος επενδύσεων θά άσκήσει ή εξέλιξη τού προϋπολογισμού χρήσεως 1965.

Οι μόν δαπάνες παρουσιάζονται ήδη διογκωμένες, προβλέπεται δέ ότι θά έπιβαρυνθούν τούς έπόμενους μήνες με πρόσθετες έπιδοτήσεις πού θά άπαιτηθούν για όρισμένα προϊόντα, όπως καπνός, σίτος, σταφίδα κλπ.

Όσον άφορά τά έξ έλληνικών πηγών έσοδα τού προϋπολογισμού, σύμφωνα με τά έπίσημα στοιχεία, στο πρώτο έπτάμηνο τού 1965 παρουσίασαν άνοδο κατά 9,1% έναντι τής προβλεπομένης μέσης έτησίας άνόδου κατά 14%. δηλ. ύπολείπετο κατά 5% περίπου.

Συνεπεία αυτών, φαίνεται όχι μόνο άμφίβολη ή δημιουργία τού προβλεπομένου πλεονάσματος τών 1.200 εκατ. δρχ. για τήν χρηματοδότηση τού κρατικού προγράμματος επενδύσεων, αλλά και πιθανή ή δημιουργία έλλείμματος αν τελικώς δέν πραγματοποιηθεί ή εκ 705 εκατ. δρχ. άμυντική συμβολή τού ΝΑΤΟ.

Ἄνοδος τῶν τιμῶν

Οἱ παρὰ πάνω ἐξελίξεις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας στὸ δίμηνο τῆς πολιτικῆς κρίσης, συνοδεύτηκαν ἀπὸ μιὰ ἀνοδικὴ κίνηση τῶν τιμῶν.

Σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς ΕΣΤΕ, ὁ δείκτης τιμῶν καταναλωτῶν ἀντὶ νὰ ἐμφανίσει ἐποχιακὴ κάμψη, ὅπως συνέβαινε πάντοτε τοὺς μῆνες Ἰούλιο - Αὐγούστο, γιὰ πρώτη φορὰ παρουσίασε ἄνοδο σὲ βασικὰ εἶδη διατροφῆς.

Ἔτσι, ἐνῶ στὸ χρονικὸ διάστημα Ἰουλίου - Αὐγούστου 1964 ἡ πτώση τῶν τιμῶν ἦταν 0,84%, φέτος στὸ ἴδιο διάστημα, πὺ συνέπεσε μὲ τὴν πολιτικὴ ἀνωμαλία, ὁ εἰδικὸς τιμάρθμος εἰδῶν διατροφῆς αὐξήθηκε κατὰ 1,1%, ἰδιαίτερα συνεπεία αὐξησης τῶν τιμῶν στὰ ψάρια, πουλερικά, νωπὰ φρούτα, καφε κλπ.

Ἔτσι, τὰ φαινόμενα τῆς ἀκρίβειας, πὺ εἶχαν ἀρχίσει νὰ γίνονται αἰσθητὰ στοὺς τελευταίους μῆνες πρὸ τοῦ πραξικοπήματος, συνεχίστηκαν καὶ ἐντάθησαν περισσότερο.

Δίπλα δὲ στὴν αὐξηση τῶν τιμῶν, προστέθηκαν οἱ αὐξήσεις τῶν εἰσιτηρίων τῆς ΕΗΣ πὺ πλήττουν καὶ αὐτές, τὶς πλατειῆς καταναλωτικῆς μάζης. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἀρκοῦσαν ὅλα αὐτὰ, ἡ κυβέρνησις τῆς ἀνωμαλίας συζητεῖ αὐξηση τῆς φορολογίας σὲ ὁρισμένα εἶδη πλατειᾶς κατανάλωσης, πὺ θὰ ἔχουν ἄμεσο τὸν ἀντίκτυπο στὰ λαϊκὰ στρώματα τοῦ λαοῦ.

Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Στεφανόπουλος στὶς προγραμματικῆς του δηλώσεις, ἰδιαίτερα ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκη ἰσορροπησης τῆς οἰκονομίας, ἔπειτα ἀπὸ τὶς δυσμενεῖς ἐπιπτώσεις πὺ εἶχε σ' αὐτὴν ἡ πολιτικὴ κρίσις. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως αὐτός, ὅτι κυβερνήσεις τύπου Νόβα - Γκιρμιώκου - Στεφανοπούλου θὰ μπορέσουν νὰ πάρουν μέτρα ὑπὲρ τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης, δὲν ἀντέχει σὲ καμιά σοβαρὴ κριτικὴ.

Ἡ διαμορφωμένη ψυχολογία στὸ λαὸ καὶ στὸν ἐπιχειρηματικὸ κόσμο, ὅτι πρόκειται γιὰ προσπάθεια πὺ ἀποβλέπει νὰ μονιμοποιήσῃ τὴν ἀνώμαλη κατάσταση, θὰ ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ὠθήσῃ περισσότερο τὴν οἰκονομία πρὸς τὸν ἀνοικτὸ πληθωρισμὸ καὶ τὴν κρίσις.

Καμιά κυβέρνησις πὺ δὲν δημιουργεῖ στὸ λαὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἐμπιστοσύνης δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ πραγματοποιήσῃ μέτρα συνεποῦς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, πολὺ περισσότερο ὅταν ὁ λαὸς τὴν θεωρεῖ πρὸς τὸν ἀνωμάλων καὶ ἀντιλαϊκῶν λύσεων. Ὁ μόνος σωστὸς τρόπος γιὰ τὴ μεταβολὴ τῆς σημερινῆς σοβαρῆς οἰκονομικῆς κατάστασης εἶναι ἡ συνταγματικὴ λύσις τῶν ἐκλογῶν.

Μόνον ἡ κατάσταση πὺ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν ἔκφρασις τῆς λαϊκῆς θέλησης, θὰ ἀποτελέσει ἐγγύηση γιὰ τὴν ἐπιτάχυνσις τῶν ρυθμῶν τῆς οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης, πὺ θὰ δημιουργήσουν

τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς χώρας.

Οἱ παραπάνω οἰκονομικῆς ἐξελίξεις ἀφοροῦν τὸ δίμηνο τῆς πολιτικῆς κρίσης Ἰουλίου - Αὐγούστου. Ἡ ἐξέλιξις ὅμως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας τοὺς μῆνες Σεπτέμβριο καὶ Ὀκτώβριο ἀποδείχνει ὅτι τὰ φαινόμενα πὺ συνδέονται μὲ τὴν κάμψη τῆς οἰκονομίας, στὴν περίοδο τῆς πολιτικῆς κρίσης, συνεχίζονται καὶ ἐντείνονται.

Ἔτσι, διαψεύδονται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν πραγματικότητα, οἱ κυβερνητικοὶ ἰσχυρισμοί, ὅτι αἰτία τῆς οἰκονομικῆς κρίσης ἦταν ἡ προηγούμενη κυβέρνησις τῆς Ε.Κ. καὶ ἀποδεικνύεται καθαρὰ ὅτι ἡ σημερινὴ κυβέρνησις — δέσμιος τῆς ΕΡΕ καὶ τῆς ὀλιγαρχίας — δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ δραστικὰ μέτρα γιὰ νὰ ἄρει τὶς συνέπειες ἀπὸ τὴν πολιτικὴ κρίσις καὶ νὰ ἐξυγιάνῃ τὴν οἰκονομία.

Γιὰ τρίτο μῆνα κατὰ σειρά οἱ καταθέσεις παρουσιάζουν μείωσις. Τὸ μῆνα Σεπτέμβριο, ἡ μείωσις τῶν καταθέσεων ταμειυτηρίου ἀνῆλθε στὰ 171 ἑκατ. δρχ. καὶ στὸ τρίμηνο Ἰουλίου - Σεπτεμβρίου στὰ 297 ἑκατ. δρχ.

Οἱ κρατικῆς ἐπενδύσεις παρουσιάζουν σὲ συνέχεια ἐπικίνδυνη μείωσις. Στὴν περίοδο Ἰανουαρίου - Αὐγούστου 1965, οἱ πληρωμῆς τοῦ προγράμματος κρατικῶν ἐπενδύσεων πὺ πραγματοποιήθηκαν, ἔφτασαν στὰ 3.180 ἑκατ. δρχ., δηλαδὴ στὸ 49% αὐτῶν πὺ προγραμματίσθηκαν γιὰ τὸ 1965 (6.500 ἑκατ. δρχ.). Τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ μειώνονται καὶ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικῶν ἰσοζυγίου διογκώνεται.

Ἡ δὲ βιομηχανικὴ παραγωγή παρουσιάζει μιὰ κάμψη τοῦ ρυθμοῦ ἀνάπτυξης. Ἄν ἐξαιρέσουμε τὸν κλάδο καπνοῦ, ἡ αὐξηση τῆς καθαρῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς στὸ διάστημα Ἰανουαρίου - Ἰουλίου 1965 περιορίζεται στὸ 8,7%, δηλ. κατὰ 1,4% λιγότερο, σὲ σύγκρισις μὲ τὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα τοῦ προηγούμενου χρόνου.

Σύγχρονα, ἡ κυβέρνησις προχωρεῖ στὴν ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος «περισυλλογῆς καὶ λιτότητας», ὅπως καθορίστηκε στὶς προγραμματικῆς δηλώσεις τῆς στῆ Βουλῆ. Σὲ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων καὶ ὑποσχέσεων τῆς πρὸς τὴν ΕΡΕ, παίρνει μέτρα ἐναντίον τοῦ ἀγροτικῶν εἰσοδήματος καὶ τῶν ἐργαζομένων, ἐνῶ παράλληλα ἀκολουθεῖ πολιτικὴ εὐνοίας πρὸς τὶς ἀνώτερες εἰσοδηματικῆς τάξεις.

Ἔτσι, σύμφωνα μὲ τὶς δηλώσεις τοῦ ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ κ. Μητσοτάκη, τὸ ἐνιαῖο μισθολόγιο τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δὲν πρόκειται νὰ ἐφαρμοστεῖ ἀπὸ τῆς 1.1.66 ἀλλὰ καὶ οὔτε μετὰ τὸ 1966.

Ἀπορρίφθηκαν ἀπὸ τὴν κυβέρνησις τὰ αἰτήματα τῶν βαμβακοπαραγωγῶν καὶ ὀρυζοπαραγωγῶν, ἀναβάλλεται ἡ πραγματοποίησις τῆς ἀπόφασις γιὰ τὸ πρῶν τῶν καπνοπαρα-

γωγών, απορρίπτεται ό καθορισμός τιμής άσφαλείας τών έσπεριδοειδών. Ό καθορισμός χαμηλών τιμών άσφαλείας και ό περιορισμός τών έπενδύσεων θα περικόψει σημαντικά τὰ εισοδήματα τών άγροτών, πράγμα πού θα έχει σοβαρές έπιπτώσεις σέ όλη την οικονομική δραστηριότητα.

Παράλληλα, ό τιμάριθμος ειδών καταναλωτού συνεχίζει την άνοδο, χωρίς ή κυβέρνηση

νά παίρνει κανένα μέτρο για να την έμποδίσει.

Δίπλα στην αύξηση τών εισιτηρίων τών ΕΗΣ, κινηματογράφων, τών τιμών του λαδιού, δέρματος, τυριού, κλπ. κλπ., ή κυβέρνηση σχεδιάζει τώρα νέες φορολογίες στη ζάχαρη, τή βενζίνη, τὰ τσιγάρα και άλλα είδη, πού θα πλήξουν ακόμα περισσότερο τους εργαζομένους, οι όποιοι άντιδρούν αποφασιστικά στις κυβερνητικές αυτές κατευθύνσεις.

Δανειοδότηση και «βοήθεια» τών ΗΠΑ

Έπιβεβαιώνεται ή είδηση ότι ή κυβέρνηση τών ΗΠΑ, κατ' αρχήν, ένέκρινε τó αίτημα της έλληνικής κυβέρνησης για χορήγηση άμερικανικής οικονομικής βοήθειας στην Ελλάδα της τάξεως τών 10 - 30 έκατ. δολλαρίων. Και φυσικά ή κυβέρνηση Στεφανοπούλου και ό κ. Τσιριμώκος ιδιαίτερα, θα τó έμφανίσουν σαν μεγάλο «έπίτευγμα» αν τελικά χορηγηθεί.

Η βοήθεια αυτή άποβλέπει να στηρίξει τó ισοζύγιο πληρωμών (υπολογίζεται ότι μέσα στο 1965 τó έλλειμμα θα ξεπεράσει τó 1 δισεκ. δολάρια) και τόν κρατικό προϋπολογισμό.

Θα πρέπει όμως να άποσαφηνισθεί ότι πρώτον, δέν πρόκειται για βοήθεια αλλά για δάνειο με έπατόκιο γύρω στα 6% είκοσαετούς διαρκείας. Και δεύτερον, ότι ή «βοήθεια» αυτή μας υποχρεώνει να κάνουμε εισαγωγές από τις ΗΠΑ όχι μόνο κεφαλαιουχικού έξοπλισμού αλλά και καταναλωτικών αγαθών.

Η συνεχής προσφυγή στον ξένο δανεισμό, έστω και με τή μορφή της δήθεν «βοήθειας» από τις ΗΠΑ, έγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την έλληνική οικονομία.

— Η έγκριση της τελευταίας «βοήθειας» είναι συνέχεια της αντίοικονομικής συμφωνίας L. 480, πού έχουμε με τις ΗΠΑ, βάσει της όποιας, ή Ελλάδα είναι υποχρεωμένη να εισάγει τὰ γεωργικά της πλεονάσματα με πίστωση. Δίνεται προκαταβολή 20%, ή δέ έξόφληση έχει είκοσαετή διάρκεια με έπατόκιο 3,5%. Οι όροι όμως της συμφωνίας είναι δεσμευτικοί και παρουσιάζουν σοβαρά μειονεκτήματα, όπως: 1) Άποκλείουν τή δυνατότητα έξαγωγής όμοειδών προϊόντων προς τὰ άμερικανικά πλεονάσματα. 2) Είμαστε υποχρεωμένοι να αγοράζουμε και ένα όρισμένο ποσοστό όμοειδών προϊόντων από την έλευθερη άμερικανική αγορά. 3) Στο μεγαλύτερο ποσοστό τὰ εισαγόμενα πλεονάσματα δέν είναι αναγκαία για τή χώρα και 4) Οι ΗΠΑ κλιμακώνουν τις εισαγωγές σε περίοδο πού συμπιπτουν με ύψωτικές τάσεις τών τιμών, με συνέπεια να αγοράζουμε τὰ πλεονάσματα σε τιμές σημαντικά ύψηλότερες από εκείνες πού διαμορφώνονται στη διεθνή αγορά κατά την περίοδο της προσφοράς. Τὰ άποτελέσματα της συμφωνίας L. 480 για την έλληνική οικονομία είναι γνωστά.

Τὰ πλεονάσματα του σίτου μας έφτασαν

τους 500.000 τόνους, χωρίς να έχουμε τó δικαίωμα να τὰ έξαγάγουμε. Και μόνο, έπειτα από επανειλημμένες πιέσεις προς την κυβέρνηση τών ΗΠΑ, έπετεύχθη συμφωνία να άναστείλη ή Ελλάδα τις εισαγωγές άξίας 19 έκατ. δολλ. από τὰ 35 έκατ. δολλ. πού όριζε ή συμφωνία για τὰ χρόνια 1964)65 - 1965)66 και πού άφορούν κυρίως σίτο, σπορέλαιο και ζωικό λίπος. Επίσης, έπιτράπηκε ή έξαγωγή του έγχωρίου σίτου. Έναντι αυτών, ή Ελλάδα υποχρεούται να ξοφλήσει αντίστοιχο ύψος της άξίας του έξαγομένου σίτου, από τὰ χρέη της προς τις ΗΠΑ.

Παρά την συμφωνία αυτήν, όμως, εκ μέρους τών ΗΠΑ άσκοΰνται σοβαρές πιέσεις προς την έλληνική κυβέρνηση για αύξηση της εισαγωγής γεωργικών ειδών από τὰ άμερικανικά πλεονάσματα τόν έπόμενο χρόνο.

— Η άποδοχή του νέου άμερικανικού δανείου με την μορφή της «βοήθειας», δέν άποτελεί την καλύτερη λύση για την έξυγείανση του ισοζυγίου πληρωμών και την στήριξη του κρατικού προϋπολογισμού. Άποκλείει ή περιορίζει τή δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν και άλλοι όρόμοι, όπως ή ανάπτυξη οικονομικών ανταλλαγών με ευνοϊκότερους όρους με άλλες χώρες, και αυτή ακόμα ή δανειοδότηση απ' αυτές, ό περιορισμός της έλευθερίας τών εισαγωγών, ό περιορισμός τών κρατικών δαπανών κλπ.

Σύγχρονα, ή συνεχής προσφυγή στον ξένο δανεισμό, χωρίς να λύνει ριζικά τó πρόβλημα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, αύξάνει τó δημόσιο χρέος όπως και τις χρονιάτικες υποχρεώσεις για την έξόφλησή του. Έτσι, στο προσεχές μέλλον, ή χώρα μας θα άναγκαστεί να συνάψει νέα δάνεια για να άντιμετωπίσει την καταβολή τών τοκοχρεωλυσίων από τὰ δάνεια πού ήδη έχουμε συνάψει.

Τέλος, ή συναψη του νέου δανείου μεγαλώνει ακόμα περισσότερο την έξάρτηση της καθυστερημένης οικονομίας μας από τó έξωτερικό και ιδιαίτερα από τις ΗΠΑ.

Αυτή είναι ή έννοια της δήθεν «βοήθειας» τών ΗΠΑ πού για αυτές άποτελεί μιá διέξοδο στην κρίση τών έξαγωγών τών γεωργικών πλεονασμάτων, ενώ για τή χώρα μας σινεπάγεται μεγαλύτερες κι άπαράδεκτες για τó έθνικό μας συμφέρον δεσμεύσεις.

Ἡ ἀμοιβὴ τῆς Ἑλληνίδας ἐργάτριας

(Ἀπὸ τὴν τελευταία ἔρευνα τῆς ΕΣΥΕ)

Τὸν Νοέμβριο τοῦ 1964 ἡ ΕΣΥΕ ἐδημοσίευσε τὰ ἀποτελέσματα τῆς τριμηνιαίας στατιστικῆς ἔρευνας, πὺ διεξήγαγε σχετικὰ μὲ τὴν ἀπασχόληση καὶ τὸ ὕψος τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων στὰ βιομηχανικὰ καταστήματα μὲ ἀπασχόληση πάνω ἀπὸ 10 μισθωτοὺς τὸν Νοέμβριο τοῦ 1961.

Ἀπὸ τὴν συγκριτικὴ ἀξιολόγηση τῶν στατιστικῶν στοιχείων (στατιστικὴ ἔρευνα Νοεμβρίου 1961-1964) προκύπτουν ὀρισμένα ἐνδιαφέροντα συμπεράσματα, γύρω ἀπὸ τὴν ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας τῆς Ἑλληνίδας ἐργάτριας καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνισότητος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ἀνάμεσα στὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναίκα.

Στὸ διάστημα τῶν τριῶν χρόνων, τὸ μισθὸ ἡμερομίσθιο τῆς ἐργάτριας αὐξήθηκε κατὰ 1,27 δρχ. (ἀπὸ 5,67 δρχ. σὲ 6,94 δρχ.), ὁ δὲ μέσος ὕψος ἐβδομαδιαίων ἀποδοχῶν τους, ἀπὸ 243,3 δρχ. σὲ 295,1 δρχ., δηλαδὴ κατὰ 51,8 δρχ.

Ἄν προχωρήσουμε στοὺς διάφορους κλάδους τῆς βιομηχανίας, παρατηροῦμε μὰ σοβαρὴ ἀπόκλιση τοῦ μέσου ὄρου, σὲ ἄλλους τομεῖς πρὸς τὰ πάνω καὶ σὲ ἄλλους πρὸς τὰ κάτω. Ἐτσι, τὸ ὥρομίσθιο τῆς ἐργάτριας στὴ βιομηχανία ἐλαστικοῦ καὶ χάρτου αὐξήθηκε κατὰ 0,8 δρχ., ἐνῶ στὴ χημικὴ βιομηχανία κατὰ 1,7 δρχ., στὶς βασικὲς μεταλλουργικὲς ἐργασίες κατὰ 1,9 δρχ., στὶς κατασκευὲς μηχανῶν καὶ συσκευῶν κατὰ 2,4 δρχ. κλπ.

Ἀναφέραμε ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῶν ἐβδομαδιαίων ἀποδοχῶν τῆς ἐργάτριας αὐξήθηκε ἀπὸ 243,3 δρχ. σὲ 295,1 δρχ. (51,8 δρχ.), πὺ ἀντιστοιχεῖ σὲ αὐξηση τῆς τάξης τῶν 21,3%. Στὸ ἴδιο διάστημα, ὁ δείκτης τῶν εἰδῶν κατανάλωσης παρουσίασε αὐξηση ἴση μὲ 8,5%, πὺ στὴν πραγματικότητα ὅμως ἦταν ἀκόμα μεγαλύτερη, ἂν πάρουμε ὑπ' ὄψη τὴν μεροληπτικὴ πὺ χαρακτηρίζεται τὴ μέθοδο καὶ τρόπο κατάρτισής τους. Ἐπομένως, καὶ οἱ αὐξήσεις πὺ σημειώθηκαν, σὲ μεγάλο βαθμὸ εἶναι πλασματικὲς καὶ ἐξουδετερώθηκαν ἀπὸ τὴν ἀκρίβεια τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἂν ἀπὸ τὸ μέσο ἐβδομαδιαῖο εἰσόδημα τῆς ἐργάτριας τὸ Νοέμβριο τοῦ 1964, πὺ εἶναι 295,1 δρχ. καὶ ἀντιστοιχεῖ σὲ 42,55 ὄρες ἐργασίας πὺ πληρώθηκαν, ἀφαιρέσουμε τίς κρατήσεις, οἱ ὁποῖες κατὰ μέσο ὄρο ἀπορροφοῦν τὸ 10% τῶν ἀποδοχῶν (8,5% ΙΚΑ, καὶ 1,5% χαρτόσημο, ΟΓΑ καὶ ΦΜΤ), τότε οἱ μέσες καθαρὲς ἀποδοχὲς εἶναι 295,1 — 29,5 = 265,6 δρχ.

Αὐτὸ εἰσπράττει ἡ Ἑλληνίδα ἐργάτρια τὴ βδομάδα γιὰ τὴν ἐργασία πὺ κατέβαλε, καὶ αὐτὸ σ' ὀρισμένους οἰκογένειες ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸ εἰσόδημα. Τὰ στοιχεῖα αὐτά, ἀποδείχνουν τὸ πολὺ χαμηλὸ ἐπίπεδο τῆς ἀμοιβῆς

τῆς ἐργασίας τῆς ἐργάτριας καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς ἰσοτιμίας τῆς μὲ τὸν ἄνδρα στὴν ἀμοιβὴ τῆς ἴσης ἐργασίας.

Ἀπὸ τὴν ἀνάλυση τῶν στατιστικῶν στοιχείων πὺ μᾶς δίνει ἡ τριμηνιαία ἔρευνα τῆς ΕΣΥΕ γιὰ τίς ἀποδοχὲς τῆς ἐργάτριας στοὺς κλάδους τῆς βιομηχανίας, παρατηροῦμε μὰ σοβαρὴ ἀνισότητα στὴν ἀμοιβὴ ἐργασίας ἀπὸ κλάδο σὲ κλάδο.

Κλάδοι	Ὁρομίσθ. ἑβδομαδ.	ἀποδοχὲς
Βιομ. εἰδῶν διατροφῆς	6,5 δρχ.	246 δρχ.
Καπνοβιομηχανία	6,9 »	287 »
Ἐφαντουργικαὶ βιομηχ.	7,1 »	311 »
Βιομ. εἰδῶν ὑποδήσεως καὶ εἰδῶν ἐνδυμασίας	6,9 »	281 »
Βιομ. χάρτου	6,4 »	288 »
» ξύλου	6,3 »	312 »
» δέρματος	7,2 »	325 »
Ἐκτυπώσεις - ἐκδόσεις	7,2 »	307 »
Βιομ. ἐλαστικοῦ	7,5 »	325 »
Χημικαὶ βιομηχανίαι	8,3 »	336 »
Κατασκευὴ μηχανῶν καὶ συσκευῶν	8,8 »	392 »
Κατασκευὴ μεταφορικῶν μέσων	8,5 »	451 »

Ἀπὸ τὸν παραπάνω πίνακα βγαίνει τὸ συμπέρασμα, ὅτι σὲ κλάδους μαζικοὺς, ὅπου ἀπασχολοῦνται στὴν πλειοψηφία γυναῖκες καὶ ἡ προσφορὰ ἐργασίας εἶναι μεγάλη (καπνοβιομηχανία, βιοτεχνία εἰδῶν ἐνδυμασίας, κλωστοῦφαντουργία) ἡ μέση ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας εἶναι πὺ χαμηλὴ ἀπὸ ἄλλους κλάδους. Π.χ. στὴν ὑφαντουργία ἡ ὠριαία ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας εἶναι 7,1 δρχ., στὴν καπνοβιομηχανία 6,9 δρχ., στὴν βιομηχανία εἰδῶν ἐνδυμασίας 6,9 δρχ. κλπ., ἐνῶ στὴ χημικὴ βιομηχανία φτάνει τίς 8,3 δρχ. στὴν κατασκευὴ μηχανῶν καὶ συσκευῶν τίς 8,8 δρχ. κλπ. Φυσικὰ στὴν ἀνισότητα τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας στοὺς διάφορους κλάδους, συντελοῦν καὶ ἡ εἰδίκευση, τὸ ἐπίπεδο τῆς ὁποίας στὶς γυναῖκες εἶναι πολὺ χαμηλὸ, οἱ διαφορετικὲς ἀπαιτήσεις τῆς ἐργασίας (πὺ σύνθετη καὶ ποιοτικὰ ἀνώτερη) ὅπως καὶ ἡ ἀνισομέρεια στοὺς συνδικαλιστικοὺς ἀγῶνες στοὺς διάφορους κλάδους γιὰ τὴν αὐξηση τῶν ἀποδοχῶν τους.

Μὰ συγκριτικὴ ἀνάλυση τῶν στατιστικῶν στοιχείων σχετικὰ μὲ τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ἀνάμεσα στὸν ἄνδρα - ἐργάτη καὶ τὴ γυναίκα - ἐργάτρια, ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀνισότητα στὴν ἀμοιβὴ, ἀνισότητα πὺ συνεχῶς μεγαλώνει.

Στὸ χρονικὸ διάστημα 1961-1964, τὸ μέσο ὥρομίσθιο τῆς ἐργάτριας αὐξήθηκε κατὰ 1,17

δρχ., τοῦ ἐργάτη αὐξήθηκε κατὰ 2,47 δρχ., ὁ δὲ μέσος ὄρος ἐβδομαδιαίων ἀποδοχῶν κατὰ 51,8 δρχ. καὶ 116,4. Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ αὐξηση ποὺ σημειώθηκε κατὰ τὰ τρία χρόνια εἶναι διπλάσια στὸν ἐργάτη ἀπ' ὅ,τι στὴν ἐργάτρια.

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὸ μέσο ὄρομισθιο τοῦ ἀνδρα καὶ τῆς γυναίκας αὐξήθηκε κατὰ 1,20 δρχ. — ἀπὸ 3,09 δρχ. σὲ 4,29 δρχ. — τῶν δὲ μέσων ἐβδομαδιαίων ἀποδοχῶν κατὰ 64,6 δρχ. — ἀπὸ 157,4 δρχ. σὲ 222 δρχ. Τὸ Νοέμβριο τοῦ 1961 τὸ ὄρομισθιο τῶν γυναικῶν ἀντιπροσώπευε τὸ 64,7% τοῦ ἀντιστοίχου ὄρομισθίου τῶν ἀνδρῶν, τὸ δὲ Νοέμβριο τοῦ 1964 ἡ ἀναλογία ἐλαττώθηκε μόνο στὸ ἐπίπεδο τῶν 62%.

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΩΡΟΜΙΣΘΙΩΝ (σὲ δρχ.)

	Νοέμβριος 1961	Νοέμβριος 1964	Αὐξηση
Σύνολον	7,63	9,86	2,03
Γυναῖκες	5,67	6,94	1,27
Ἄνδρες	8,76	11,23	2,47
Διαφορὰ	3,09	4,29	1,20

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ (σὲ δρχ.)

	Νοέμβριος 1961	Νοέμβριος 1964	Αὐξηση
Σύνολον	340,7	432,3	91,6
Γυναῖκες	243,3	295,1	51,8
Ἄνδρες	400,7	517,1	116,4
Διαφορὰ	157,4	222,0	64,6

Ἡ ἀπόσταση αὐτὴ ἀνάμεσα στὴν ἀμοιβὴ ἐργασίας ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ποικίλλει ἀπὸ κλάδο σὲ κλάδο. Ἐτσι, τὸ Νοέμβριο τοῦ 1964 ἡ διαφορὰ τοῦ ὄρομισθίου ξεπερνοῦσε τὸν μέσο ὄρο (4,29 δρχ.) στὶς ἐκτυπώσεις, ἐκδόσεις καὶ ἔφτανε τὶς 10,2 δρχ., στὴν βιομηχανία εἰδῶν διατροφῆς τὶς 4,8 δρχ., στὴν καπνοβιομηχανία τὶς 4,7 δρχ. Ἀντίθετα, ὑπολείπετο τοῦ μέσου ὄρου στὴ χημικὴ βιομηχανία (2,8 δρχ.) τὴν ὑφαντουργία (3,6 δρχ.), στὴ βιομηχανία δέρματος (3,3 δρχ.), στὶς κατασκευὲς μηχανῶν καὶ συσκευῶν (0,6 δρχ.) κλπ.

Σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς ΕΣΤΕ, στὰ δυὸ τελευταῖα χρόνια 1963-1964 ἡ παραγωγικότητα τῆς ἐργασίας σὲ ἕξη βιομηχανικοὺς κλάδους ποὺ καλύπτουν τὸ 1/3 τοῦ συνόλου τῶν ἀπασχολουμένων — ἐλαστικοῦ διαφόρων βιομηχανιῶν, βασικῶν μεταλλουργικῶν, ἐπεξεργασίας μετάλλου, κλωστοῦφαντουργίας, δέρματος — αὐξήθηκε περισσότερο ἀπὸ τὸ μέσο ὄρομισθιο τῶν ἐργατῶν. Ἡ ὑπεροχὴ τῆς αὐξησης τῆς παραγωγικότητας σὲ σχέση μὲ τὴν

αὐξηση τῶν ὄρομισθίων κυμαίνεται μεταξὺ 14% στὴ βιομηχανία δέρματος καὶ 125% στὴ βιομηχανία ἐλαστικοῦ.

Φυσικά, ἡ αὐξηση τῆς παραγωγικότητας τῆς ἐργασίας, μέσα σὲ δυὸ χρόνια, στὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ πρέπει νὰ ὀφείλεται ὄχι στὴν αὐξηση τῆς ὀργανικῆς σύνθεσης τῶν κεφαλαίων, ἀλλὰ στὴν παραπέρα ἐντατικοποίηση τῆς ἐργασίας, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι νὰ μεγαλώσει ἀκόμα περισσότερο ὁ βαθμὸς ἐκμετάλλευσης τῶν ἐργαζομένων. Δηλαδή, ἐνῶ ἀπόλυτα, τὰ ὀνομαστικὰ μεροκάματα τῶν ἐργατῶν στοὺς παραπάνω κλάδους αὐξήθηκαν, στὴν κατανομὴ τοῦ προϊόντος, τὸ μερίδιο τῶν ἐργατῶν ἐλαττώθηκε καὶ ἀντίστοιχα αὐξήθηκε τὸ μερίδιο τῶν ἐπιχειρηματιῶν.

Δυστυχῶς, δὲν μπορούμε νὰ ὑπολογίσουμε ἰδιαίτερα τὴν αὐξηση τῆς παραγωγικότητας τῆς ἐργασίας τῆς γυναίκας γιὰ νὰ δώσουμε συγκεκριμένα στοιχεῖα τῆς ὑπεροχῆς τῆς σὲ σχέση μὲ τὴν αὐξηση τοῦ ὄρομισθίου τῶν γυναικῶν. Ὅμως μέσα στοὺς 6 αὐτοὺς βιομηχανικοὺς κλάδους, ἀναφέρονται καὶ κλάδοι ποὺ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων γυναικῶν εἶναι ἰδιαίτερα μεγάλος, ὅπως π.χ. κλωστοῦφαντουργία, ἔτσι ποὺ τὰ παραπάνω συμπεράσματα γιὰ τὴν αὐξηση τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐκμετάλλευσης ἰσχύουν, καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες.

Ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀνάλυση τῶν στατιστικῶν στοιχείων τῆς ἔρευνας τῆς ΕΣΤΕ, προκύπτουν ὀρισμένα χρήσιμα συμπεράσματα ποὺ πρέπει νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενο μελέτης καὶ ἰδιαίτερης πάλης ἀπὸ τὶς συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις καὶ τὶς ἐπιτροπὲς ἐργαζομένων γυναικῶν.

I

Ἐπιβεβαιώνεται ἡ ἀνισότητα στὴν ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας ἀνάμεσα στὴν γυναῖκα καὶ τὸν ἄνδρα καὶ γίνεται πὺ ἐπιτακτικὴ ἡ πραγματοποίηση τοῦ αἰτήματος ἴση ἀμοιβὴ γιὰ ἴση ἐργασία στὶς γυναῖκες. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι πρέπει νὰ ἐπακρωθῆ ἡ ὑπ' ἀριθ. 100 Διεθνῆς Σύμβαση Ἐργασίας, τὴν ὁποία ἔχει ὑπογράψει καὶ ἡ Ἑλλάδα, καὶ ἡ ὁποία καθορίζει ἴση ἀμοιβὴ γιὰ ἴση ἐργασία στὶς γυναῖκες καὶ ἄνδρες.

Παρ' ὅλες τὶς διαβεβαιώσεις τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν, ἡ διαφορὰ ὄχι μόνο δὲν μειώθηκε ἀλλὰ ἡ Ἐθνικὴ Συλλογικὴ Σύμβαση ποὺ ὑπογράφηκε τὸ 1964, αὐξήσε τὴ διαφορὰ κατὰ μιὰ δραχμὴ ἀπὸ τὸ 1962, καὶ ἔφτασε τὶς 14 δρχ. καὶ τὴν ἐπέκτεινε καὶ στὸ στάδιο τῆς μαθητείας, ποὺ δὲν ὑπῆρχε προηγουμένα. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό. Σὲ ὀρισμένες κλαδικὲς συλλογικὲς συμβάσεις, ἡ διαφορὰ τῶν 14 δρχ. αὐξάνεται μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου. Παράδειγμα, μὲ τὴν συλλογικὴ σύμβαση τῶν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας (Ἰούλιο 1964), ἡ διαφορὰ στὴν πρόσληψη εἶναι 14 δρχ., ὕστερα ὅμως ἀπὸ δυὸ χρόνια γίνεται 18 δρχ., στοὺς κλωστοῦφαντουργοὺς τῆς Νέας Ἰωνίας

ή διαφορά τῶν 14 δρχ. μετὰ 10 χρόνια γίνεται 17 δρχ. κλπ.

Εἶναι γνωστό, ὅτι ἡ διατήρηση τῆς ἀνισότητος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας αὐξάνει σημαντικὰ τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρηματιῶν. Μὲ βάση τὰ στοιχεῖα τῆς ΕΣΥΕ, ἂν ἓνας βιομηχανος ἀπασχολεῖ 1.000 ἐργάτριες κερδίζει τὴ βδομάδα 222.000 δρχ. καὶ τὸ χρόνο πάνω ἀπὸ 10 ἑκατ. δρχ. ἀπὸ τὴν διαφορά τῆς ἀμοιβῆς στὶς γυναῖκες.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἴσης ἀμοιβῆς εἶναι πρόβλημα πὺ ἀφορᾷ ὄχι μόνο τὴν ἐργαζόμενη γυναῖκα, ἀλλὰ ὀλόκληρη τὴν ἐργατικὴ τάξη, εἶναι πρόβλημα ὄχι μόνο οἰκονομικὸ ἀλλὰ καὶ κοινωνικόν.

Τὸ χαμηλὸ γυναικεῖο μεροκάματο αὐξάνει τὴν ἀνεργία τῶν ἀνδρῶν καὶ ἔχει πτωτικὲς τάσεις στὸ μεροκάματό τους. Ἀφίνει τεράστιο κέρδος στοὺς ἐπιχειρηματίες, ἐνῶ κατεβάζει πὺ χαμηλὰ τὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ἐντείνει τὴν ἄνιση κατανομὴ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Ἡ γυναῖκα μὲ τὴν ἐργασία της ἀποδείχνει κάθε χρόνο καὶ περισσότερο ὅτι μπορεῖ νὰ σταθεῖ δίπλα στὸν ἄνδρα σ' ὀποιαδήποτε ἐργασία ἀναλάβει. Καὶ ὁ ἐπιχειρηματίας πὺ προτιμᾷ τὴν γυναῖκα, ξέρει καλύτερα ἀπὸ τὸν καθένα τὴν ἀπόδοσή της καὶ τὴν ἐκτιμᾷ σὲ κέρδος. Εἶναι γνωστό, ὅτι ὁ Παπαστράτος στὸ παρελθόν δὲν χρησιμοποιοῦσε σύγχρονα μηχανήματα συσκευασίας, γιατί οἱ γυναῖκες ἐργάτριες ἦταν ταχύτερες καὶ τοῦ κόστιζαν φτηνότερα.

Γιὰ ποιὸ λόγο νὰ δεχόμεστε καὶ νὰ ἀνεχόμεστε ἢ ἐργάτρια, πὺ ἀντικατασταίνει τὸν ἐργάτη κλωστοῦφαντουργὸ στὰ ἴδια ἐργαλεῖα, νὰ παίρνει μικρότερο βδομαδιατικὸ ἀπὸ τὸν ἄνδρα κατὰ 189 δρχ.;

Τὸ πρόβλημα τῆς ἴσης ἀμοιβῆς εἶναι ἓνα πρόβλημα ὄριμο πιά, καὶ ἀναγνωρίζεται σὰν τέτοιο ἀπὸ ὄλους τοὺς ἰπεύθυνους παράγοντες. Ἄλλωστε, ἡ συνθήκη τῆς Ρώμης στὸ ἄρθρο 119 προβλέπει τὴν ἴση ἀμοιβὴ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν στὶς χώρες τῆς ΕΟΚ. Καὶ ἡ ἀρμόδια ἐπιτροπὴ, πὺ εἶχε ἀναλάβει τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἁρθροῦ αὐτοῦ, εἶχε ἀποφασίσει ἢ μείωση τῆς διαφορᾶς νὰ γίνει, σταδιακὰ μέχρι τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1964, ὀπότε θὰ ἐξισωνόταν.

Ἦδη, μερικοὶ κλάδοι στὶς συλλογικὲς τους συμβάσεις, μείωσαν τὴ διαφορά, ὀπως π.χ. τῶν ὑποκαμίσων ἀπὸ 14 σὲ 10 δρχ., τῶν δερμάτων ἀπὸ 14 σὲ 5 δρχ. κλπ. καὶ ἄλλοι κλάδοι ἔχουν θέσει στὴ συλλογικὴ σύμβαση τὸ αἴτημα τῆς ἴσης ἀμοιβῆς καὶ τὸ διεκδικοῦν. Γι' αὐτὸ οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες, οἱ συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις θὰ πρέπει νὰ ἐντείνουν τὶς κινητοποιήσεις τους καὶ νὰ ἀπαιτήσουν νὰ γίνῃ νόμος τοῦ Κράτους, ἢ ὑπ' ἀριθ. 100 διεθνῆς σύμβαση ἐργασίας περὶ ἰσότητος τῆς ἀμοιβῆς.

II

Τὸ χαμηλὸ μεροκάματο τόσο τῆς γυναῖκας ὀσο καὶ τοῦ ἀνδρα, ἀποδείχνει πόσο σωστὸ καὶ δικαιολογημένο εἶναι τὸ αἴτημα τῶν ἐργαζομένων γιὰ αὐξηση τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατὰ 20-30%. Ἡ ἀνισότητα δὲ πὺ παρατηρεῖται στὴν ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας στοὺς διάφορους κλάδους τῆς βιομηχανίας, θέτει τὸ πρόβλημα στὶς συνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις νὰ μελετήσουν τὶς συνθήκες καὶ ἀπαιτήσεις τῆς ἐργασίας ἀπὸ κλάδο σὲ κλάδο, τὰ ὑπάρχοντα μεροκάματα καὶ τὰ περιθώρια πὺ ὑπάρχουν γιὰ τὴν αὐξηση τῶν ἀποδοχῶν καὶ νὰ καθορίσουν ἔτσι μὲ τρόπο ἐπιστημονικὸ τὶς ἰδιαίτερες διεκδικήσεις τοῦ κάθε κλάδου γιὰ αὐξηση τῶν μεροκάματων.

Συνεπῶς, ὁ καθορισμὸς τῶν διεκδικήσεων, ἂν καὶ θὰ ἐμπνέεται ἀπὸ ἓνα γενικὸ στόχο 20-30% αὐξηση, στὴν πράξη σὲ κάθε κλάδο θὰ πρέπει νὰ παίρνει συγκεκριμένη μορφή. Αὐτὸ ἰδιαίτερα ἀπαιτεῖται στοὺς κλάδους ὀπου ἢ αὐξηση τῶν ἡμερομισθίων δὲν συμβαδίζει μὲ τὴν αὐξηση τῆς παραγωγικότητος. Ἐκεῖ θὰ πρέπει νὰ διαπιστώσουν συγκεκριμένα αἰτήματα γιὰ τὴν αὐξηση τῶν ἡμερομισθίων, ἔτσι πὺ νὰ ἐξαλειφθεῖ ἢ διαφορά πὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στὴν παραγωγικότητα καὶ τὸ ὀρομισθιο.

Στηριγμένη ἔτσι σὲ ἐπιστημονικὰ καὶ ἀδιάψευστα στοιχεῖα, ἢ ἐργατικὴ τάξη — γυναῖκες καὶ ἄνδρες — θὰ προχωρήσει στὴν κινητοποίηση γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν αἰτημάτων τους, μὲ τὴν σιγουριά ὀτι, ὀπως πάντοτε, θὰ τὰ πετύχουν.

Ἡ ἀποστολὴ Ἑλλήνων τεχνικῶν στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 800ῆς ἐπετείου τῆς ἐκθέσεως τῆς Λειψίας, τὸ Τεχνικὸ Ἐπιμελητήριο τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας (D.D.R.) ἐκάλεσε μὴν ἀποστολὴ ἀπὸ τεχνικοὺς ἐπιστήμονες γιὰ ἐπίσκεψη στὴ χώρα του καὶ ἐνημέρωση πάνω στὴν οἰκονομικὴ καὶ τεχνικὴ της πρόοδο.

Ἡ ἀποστολὴ συγκροτήθηκε ἀπὸ ἀντιπροσω-

πεῖα τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκπροσώπους τῶν ἐπιστημονικῶν συλλόγων Μηχανικῶν, μεταξὺ τῶν ὀποίων καὶ τὸν πρόεδρο τοῦ Συλλόγου Μηχανολόγων - Ἠλεκτρολόγων καὶ ἐκδότῃ τοῦ περιοδικοῦ μας κ. Στ. Χρυσολούρη.

Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀποστολῆς περιέλαβε:

α) 'Επίσκεψη σὲ διάφορους ὀργανισμοὺς καὶ ἴνστιτούτα ἐρεῦνης καὶ σχεδιασμοῦ, καὶ κατατόπιση πάνω στὸν τρόπο ἐργασίας των καὶ τὴν πρόοδο τῶν ἐργασιῶν τους.

β) 'Επίσκεψη σὲ συγκροτήματα ἐξόρυξης καὶ ἐπεξεργασίας λιγνίτη καὶ ἐνεργειακῶν σταθμῶν.

γ) 'Επαφὲς μὲ ὀργανώσεις μηχανικῶν καὶ ἀμοιβαία ἀνταλλαγὴ σκέψεων πάνω στὶς δυνατότητες καὶ τοὺς τρόπους ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν γενικὰ καὶ εἰδικότερα μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν ὀργανώσεων.

καὶ δ) Συμμετοχὴ σὲ διεθνή συνέδρια ἐπὶ εἰδικῶν τεχνικῶν θεμάτων.

Στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, τμήμα τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς ἐπεσκέφθη, καὶ παρέμεινε ἐπὶ μακρόν, στὸ Ἰνστιτούτο Ἐνεργειακῆς Οἰκονομίας στὴ Λειψία.

Τὸ ἀνώτερο προσωπικὸ τοῦ Ἰνστιτούτου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἕλλην μηχανικὸς κ. Μένιος Νικολαΐδης κατέχει ἐξέχουσα θέση, μὲ ἀπόλυτη προθυμία ἀνταποκρίθηκε σὲ κάθε ἐπιθυμία τῆς ἀποστολῆς γιὰ τὸν πλήρη κατατοπισμὸ τῆς ἐπὶ τῶν προβλημάτων τῆς ἐνεργειακῆς οἰκονομίας τόσο τῶν καθαρὰ τεχνικῶν, ὅσον καὶ τῶν γενικότερων, πού συνιστοῦν τὴν ἐνεργειακὴ πολιτικὴ, τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον ἀντιμετωπίζει τὴ λύση τῆς καὶ ἀκόμα συγκεκριμένες λύσεις πού ἔχει ἤδη δώσει σὲ σειρά προβλημάτων.

Ἡ ἐνημέρωση τῆς ἀποστολῆς εἶχε τόσο μεγαλύτερο ἐνδιαφέρον δεδομένων τῶν ἀναλογιῶν πού ὑπάρχουν μεταξὺ τῆς D.D.R. καὶ τῆς χώρας μας.

Μερικὲς πληροφορίες ὑπῆρξαν πραγματικὰ ἀποκαλυπτικὲς, ὅπως τὸ ὅτι ἡ κατὰ κεφαλὴ κατανάλωση ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἔχει φθάσει εἰς 3.200 KW κατ' ἔτος, ξεπερνώντας ἔτσι καὶ αὐτὴ τὴ Δὺτ. Γερμανία μὲ τὸν ὑψηλότερο δείκτη κατανάλωσης ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μέσα στὴν ἠπειρωτικὴ Δυτικὴ Εὐρώπη.

Ἡ ἐπίσκεψις τῆς ἀποστολῆς στὸ Ἰνστιτούτο καυσίμων τῆς Φράιμπεργκ καὶ στὸ συγκρότημα ἀξιοποιήσεως λιγνίτου στὸ Σβάρτσεν Πούμπε, ἦταν ἀπὸ κάθε ἄποψη πολὺτιμη. Ἡ D.D.R., ὅπως καὶ ἡ χώρα μας, στερεῖται τελείως κοιτασμάτων ἀνθρακος ἀνώτερης ποιότητος. Ἐχει ὅμως πλούσια κοιτάσματα λιγνίτη κάθε ποιότητος.

Εἶναι πραγματικὰ καταπληκτικὸ τὸ πῶς μπόρεσαν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὸ λιγνίτη καὶ νὰ καλύψουν ἀνάγκες τῆς παραγωγῆς τόσο στὸν ἐνεργειακὸ τομέα, ὅσο καὶ στὸν τομέα πρῶτων ὑλῶν τῆς χημικῆς βιομηχανίας.

Ἡ D.D.R. εἶναι ἡ πρώτη στὸν κόσμον χώρα σὲ παραγωγὴ λιγνίτη. Τὸ 1963 παρήγαγε 254,2 ἐκ. τόν. καὶ τὸ 1964 260 ἐκ. τόν. λιγνίτη. (Τὸ 1/3 τῆς παγκόσμιας παραγωγῆς). Ἡ προπολεμικὴ παραγωγὴ ἦταν 101 ἐκ. τόν. Ἡ παραγωγὴ ἠλεκτροἐνεργείας βασίζεται κατὰ 80% στὸ λιγνίτη ὑπὸ διάφορες μορφές. (35% ἦταν κατὰ τὸ 1945).

Ἡ παραγωγὴ μεταλλουργικοῦ κῶκ ἀπὸ λιγνίτη (γιὰ πρώτη φορὰ στὸν κόσμον) ἔλυσε τὸ δξύτερο πρόβλημα τῆς μεταλλουργίας τοῦ σι-

δήρου. Ἡ μπρικετοποίηση καὶ ἐκμετάλλευση καὶ τῶν πύθ φτωχῶν λιγνιτῶν, ἡ ἀεριοποίησή τους, ἡ παραγωγὴ πετροχημικῶν κλπ.κλπ., ἔδωσαν τεράστια ὠθησὴ στὴ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξη τῆς D.D.R. πού ἀπὸ τὴ φύση τῆς δὲν εἶναι εὐνοημένη χώρα.

Ψυχὴ καὶ νοῦς αὐτῆς τῆς γιγάντιας προσπάθειας στάθηκε τὸ Ἰνστιτούτον Καυσίμων τῆς Φράιμπεργκ καὶ καρπὸς τῆς τὸ γιγαντιαῖο καὶ διαρκῶς ἐπεκτείνόμενο συγκρότημα Σβάρτσεν Πούμπε.

Διακεκριμένες μορφές παγκόσμιου κύρους, ὅπως οἱ καθ. Ράμλερ καὶ Μπίλκενφοτ, οἱ πρῶτοι πού ἐπέτυχαν τὴν κοκκοποίησιν τοῦ λιγνίτη καὶ ὁ Δρ. Στρόντκα, Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου, ὁ ὁποῖος καὶ ξενάγησε τὴν ἀποστολή, περιλαμβάνονται στὸ προσωπικὸ τοῦ Ἰνστιτούτου.

Τὸ Ἰνστιτούτο αὐτὸ καυσίμων τῆς D.D.R. εἶναι ἐξέλιξη τῆς φημισμένης Ἀκαδημίας Μεταλλείων τῆς Φράιμπεργκ. Ἡ ἱστορία του, 200 χρόνων, εἶναι συχνὰ δεμένη μὲ τὴν πρόοδο τῆς μεταλλευτικῆς τεχνικῆς σὲ ὅλους τοὺς κλάδους. Μετὰ τὸν πόλεμο, ὅμως, ὅταν τὸ πρόβλημα τῶν καυσίμων μὲ τὸ χωρισμὸ τῆς χώρας ἔγινε ὀξύ, οἱ ἐργασίαι τοῦ Πανεπιστημίου τούτου κινήθηκαν πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ λιγνίτη, μὲ τὰ ἐντυπωσιακὰ ἀποτελέσματα, πού πολὺ περιληπτικὰ καὶ γενικὰ περιγράψαμε παραπάνω.

Τὸ Σβάρτσεν Πούμπε εἶναι τὸ πύθ μοντέρνο συγκρότημα ἀξιοποιήσεως τοῦ λιγνίτη. Ἡ ἔκταση τῶν ἐγκαταστάσεων εἶναι περίπου 80 τετρ. χιλμ., ἀλλὰ διαρκῶς ἐπεκτείνεται.

Ὁ βασικὸς κλάδος εἶναι ἡ μπρικετοποίηση τοῦ λιγνίτη. Ἐνα χρόνο ἀκριβῶς πρὶν, ἐγκαινιάστηκαν οἱ ἐγκαταστάσεις ἀεριοποίησης (12 ἀεριογόνα διαμ. 6,5 μ. παραγωγὴ 1.000.000 Nm³ τὴν ἡμέρα).

Ἡ ἐγκατάσταση γιὰ παραγωγὴ κῶκ εὐρίσκεται τώρα ὑπὸ κατασκευὴ ἐνῶ προβλέπεται τριπλασιασμὸς περίπου τῆς παραγωγῆς ἀερίων.

Στὸ συγκρότημα ἐργάζονται 13.500 ἐργάτες πού ἀποτελοῦν καὶ τὸν πληθυσμὸ μᾶς νεογέννητης πόλης.

Τὸ ἔργο, μέχρι στιγμῆς, ἔχει στοιχίσει 4,8 δις DM. (1,2 δις δολλ.).

Στὸ Βερολίνο σὲ κοινὴ σύσκεψη τῶν μελῶν τῆς ἀποστολῆς μὲ μέλη τῆς Διοικήσεως τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου (K.D.T.) μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα φιλικὴ καὶ συναδελφικὴ ἐξετάσθηκαν ὅλες οἱ δυνατότητες γιὰ συνεργασία τῶν δύο χωρῶν στὸ ἐπίπεδο τῶν τεχνικῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀποφασίσθηκε ἡ παραπέρα πύκνωση τῶν ἐπαφῶν, ἡ ἀνταλλαγὴ ἐντύπων καὶ πληροφοριῶν διὰ τῆς ἐκατέρωθεν συμμετοχῆς σὲ συνέδρια τεχνικῶν κλπ.

Τονίσθηκε ἰδιαίτερα ὅτι ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη καὶ τεχνικὴ δὲν ἀποτελεῖ μόνον στοιχεῖο προόδου καὶ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ παράγοντα εἰρήνης καὶ συναδελφώσεως μεταξὺ τῶν λαῶν ὅταν σωστὰ ὑπηρετοῦνται, ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τους.

Σ. Χ.